

100 EKOFAKTÓW, O KTÓRYCH KAŻDY MÓWIĆ POWINIEN

SCENARIUSZE LEKCJI/ZAJĘĆ/WARSZTATÓW
EKPRESOWE EKOGRY I EKOZABAWY

POLSKA PÓŁKA
FILMOWA

SZKOŁA JĘZYKA
I KULTURY POLSKIEJ
UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO
W KATOWICACH

NAWA

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

SANDRA WALECKA

NA RATUNEK ZABAWKOM

100 EKOFAKTÓW, O KTÓRYCH
KAŻDY UCZĄCY SIĘ POLSKIEGO
MÓWIĆ POWINIEN

REDAKCJA I PROJEKT: AGNIESZKA TAMBOR

Poziom grupy:

A2 (możliwe dostosowanie do niższego lub wyższego poziomu językowego)

Grupa wiekowa:

5-6 (możliwe dostosowanie do innej grupy wiekowej)

Cele zajęć w zakresie kształtowania kompetencji językowych:

powiększanie zasobu słownictwa biernego i czynnego (rzeczowników, czasowników i przymiotników), rozwijanie umiejętności komunikacyjnych (prowadzenie rozmowy na określony temat, tworzenie wypowiedzi ustnej), stymulowanie kreatywności (prezentacja pracy, wymyślanie różnych zastosowań produktu), uczenie się zwrotów charakterystycznych dla działań proekologicznych

Cele zajęć w zakresie kształtowania umiejętności społecznych:

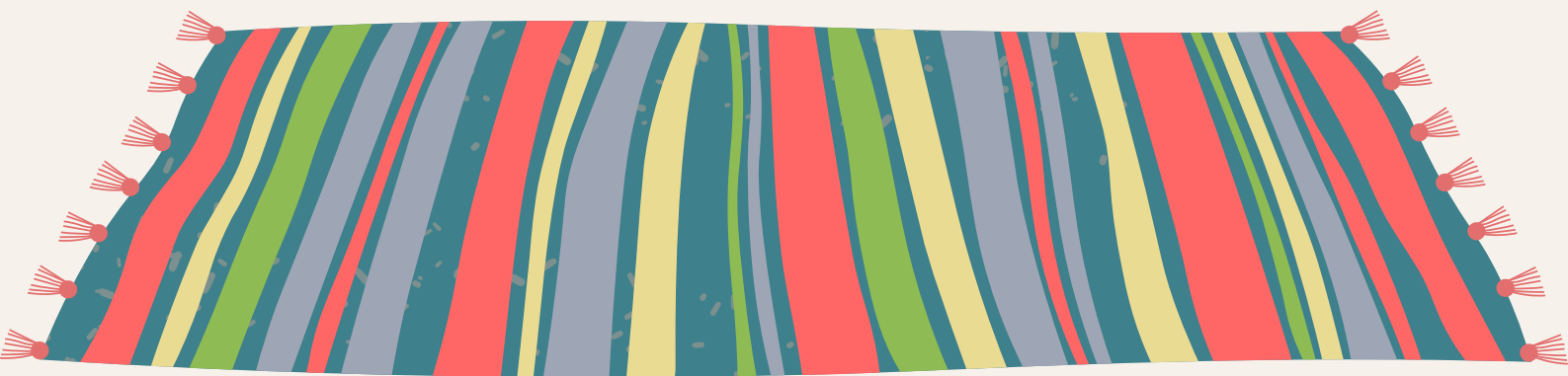
ćwiczenie umiejętności słuchania i wyrażania swoich myśli, rozwijanie umiejętności pracy w grupie, promowanie aktywności proekologicznych i dokonywania wyborów proekologicznych (w tym: zachęcenie do aktywnego zaangażowania w dbanie o otaczający świat, ograniczenie marnotrawstwa oraz działania redukujące emisję CO₂), wspieranie dzieci w organizowaniu akcji ekologicznych w lokalnym środowisku

Metody pracy:

dyskusja, opowiadanie, metoda sytuacyjna, giełda pomysłów

Potrzebne pomoce dydaktyczne:

śmieci (np. opakowania plastikowe, kartony, kartki, worki, rolki po papierze toaletowym, gazety), mapa świata, zabawki włożone do worka na śmieci (np. klocki, gry planszowe, książki, lalki, kredki, auta)

PLAN ZAJĘĆ

Prowadzący skrada się po sali. Daje dzieciom znak, by zachowywały się cicho.

MÓWI: CZEŚĆ! JESTEM EKOSKRZATEM. WIECIE, CO TO ZNACZY EKO?

(daje dzieciom szansę na odpowiedź)
EKOSKRZAT TO KTOŚ, KTO DBA O EKOLOGIE. TRUDNE SŁOWO. MOŻECIE POWTÓRZYĆ E-KO-LO-GIA?

(dzieci powtarzają, dzieląc wyraz na sylaby przy pomocy klaskania)

DZISIAJ ZNALAZĘM WOREK ROŻNYCH RZECZY. ZOBACZCIE, TUTAJ JEST NAPISANE ŚMIECI. ZERKNAŁEM DO ŚRODKA I... NIE UWIERZYCIE! WŁÓŻCIE RĘCE I ZGADNIJCIE, CO TAM JEST.

Dzieci wkładają ręce do worka, starając się odgadnąć, co znajduje się w środku.

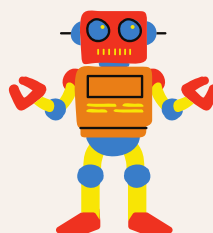
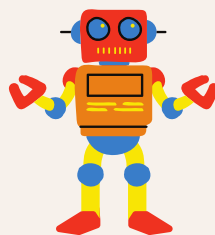
Prowadzący prosi, by dzieci wróciły do kręgu. Dopytuje, co, według dzieci, znajduje się w środku (np. Uwaga, uwaga! Kto uważa, że w worku są jajka? Kto uważa, że w worku są stare buty? Kto uważa, że w worku są zabawki?).

Gdy dzieci i prowadzący ustalają zawartość, prowadzący wyciąga po kolei zabawki. Dzieci je nazywają (Co to jest?) i mówią, co można z tą zabawką robić (np. układać, czytać, rysować).

Po wyciągnięciu wszystkich zabawek prowadzący wyjmuje kartkę. Pyta, czy powinien ją przeczytać.

Prowadzący czyta opowiadanie. Dzieci słuchają, wykonując ćwiczenia wspierające narządy artykulacji.

Worek na śmieci z napisem ŚMIECI, w którym znajdują się różne zabawki (np. lalka, samochód, klocki, książka, gra planszowa). Na zabawkach powinny być umieszczone flagi lub informacje, gdzie zostały wyprodukowane.

Załącznik 1: List

PLAN ZAJĘĆ

Prowadzący mówi, że dziewczynka, która to napisała, potrzebuje pomocy. Przecież nie można wyrzucić wszystkich zabawek! Prowadzący bierze do ręki zabawkę, dopytując dzieci, w jaki oryginalny sposób można się nią bawić (np.: kredki – budowa labiryntu, puzzle – nauka liczenia, lalki – manekiny do pracowni krawieckiej).

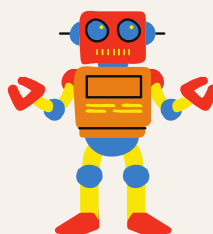
ZOBACZCIE: NA ZABAWKACH SĄ RÓŻNE FLAGI. TUTAJ JEST FLAGA POLSKA, A TAM NAPIS MADE IN CHINA. CO TO ZNACZY?

Prowadzący rozkłada mapę świata, rozpoczynając rozmowę:
SPÓJRZCIE NA MAPE. GDZIE MIESZKAMY? GDZIE ZOSTAŁA WYPRODUKOWANA TA ZABAWKA? JAK MYŚLICIE, W JAKI SPOSÓB SIĘ DO NAS DOSTAŁA?
(rozmowa kierowana jest w taki sposób, by zwrócić uwagę na to, jak ważne jest kupowanie zabawek wyprodukowanych w kraju naszego zamieszkania)

WIEMY JUŻ, ŻE ZABAWEK NIE NALEŻY WYRZUCAĆ. A CO ZE ŚMIECIAMI? ZOBACZCIE, JAKI TUTAJ JEST BAŁAGAN. TRZEBA TO POSPRZATAĆ. PRZENIEŚMY JE W JEDNO MIEJSCE.

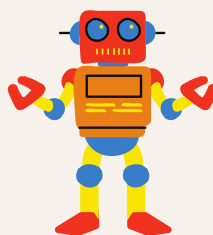
ZOBACZCIE, ILE ŚMIECI. WSZYSTKO TRAFI NA WYSYPISKO. TO NIE WYGLĄDA DOBRZE. A MOŻE WYKORZYSTAMY TE ŚMIECI DO CZEGOŚ? JAK MYŚLICIE, CO MOŻNA Z NICH ZROBIĆ?

Prowadzący informuje, że za moment każdy wykona zabawkę lub inny, przydatny przedmiot ze śmieci.

Załącznik 2:
Mapa świata

Do prezentacji można wykorzystać różne zabawki - środki transportu, na przykład: samolot, statek, samochód, rower.

Uczniowie sprzątają porozrzucone śmieci (mogą je także posegregować).

PLAN ZAJĘĆ

Prowadzący obserwuje pracę dzieci oraz (nie ingerując w proces twórczy), pomaga dzieciom w realizacji ich pomysłów. Gdy prace dobiegają końca, prosi, by każdy dziecko wymyśliło nazwę dla swojej zabawki.

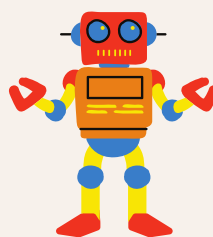
Prowadzący zaprasza dzieci do kręgu i zachęca, by dzieci opowiedziały o swoich dziełach (pytania pomocnicze: Jak nazwałeś swoją zabawkę?, Jakiego jest koloru?, Co potrafi robić?).

TERAZ NAJTRUDNIEJSZE ZADANIE! DZISIAJ BYŁEM W WASZYM MIEŚCIE. ZROBIŁEM KILKA ZDJĘĆ, KTÓRE MNIE ZASMUCIŁY. ZARAZ WAM JE POKAŻĘ. NIE MOGĘ UWIERZYĆ, ŻE NIEKTÓRZY NIE DBAJĄ O EKOLOGIE. MUSZĘ Z NIMI POROZMAWIAĆ. CO MOGĘ IM POWIEDZIEĆ?

(prowadzący rozmawia o zdjęciach, dopytuje dzieci, czy to zachowanie ekologiczne, czy nie, dzieci szukają lepszych rozwiązań).

MACIE DUŻO DOBRYCH POMYSŁÓW. CHĘTNIE ZAPISZE WAS DO DRUŻYNY EKOSKRZATÓW. A MOŻE STWORZYCIE SWÓJ WŁASNY KLUB? EKODZIECI? KAŻDY, KTO CHCE BYĆ EKODZIECKIEM, NIECH STANIE NA JEDNEJ NODZE. UWAGA, TERAZ POŁÓŻCIE KCIUKI NA BRZUCH I POWTÓRZCIE EKODZIECI NIE LUBIĄ ŚMIECI.

EKODZIECI, MAM DLA WAS PIERWSZE ZADANIE! BĘDZIECIE DETEKTYWAMI. OBSERWUJCIE SWÓJ DOM. ZNAJDŹCIE JEDNO NIEEKOLOGICZNE ZACHOWANIE, KTÓRE MOŻNA ZMIENIĆ. ZASTANÓWCIE SIĘ, JAK TO ZROBIĆ. NA KOLEJNYCH ZAJĘCIACH KAŻDY Z WAS OPOWIE, CO ZNALAZŁ I W JAKI SPOSÓB CHCE TO ZMIENIĆ.

Załącznik 3:
Prezentacja pomocnicza (można wykorzystać także swoje zdjęcia lub materiały).

LIST

Dzisiaj jest sobota – dzień sprzątanania i urodziny cioci Magdy. Mama piecze tort czekoladowy. Będzie pyszny! (oblizujemy usta) Tata dmucha balony (nadymamy policzki).

W prezencie wręczymy kwiaty (wąchamy kwiaty – wdychamy powietrze nosem, wydychamy ustami) i książkę o rybach (robimy dzióbek ryby). Teraz czas na sprzątananie!

Brudne talerze zanoszę do kuchni

i wkładam do zmywarki (wysuwamy język do przodu i chowamy do środka). Podnoszę koszulki z podłogi i układam na swoje miejsce (język podnosi się z dołu do góry).

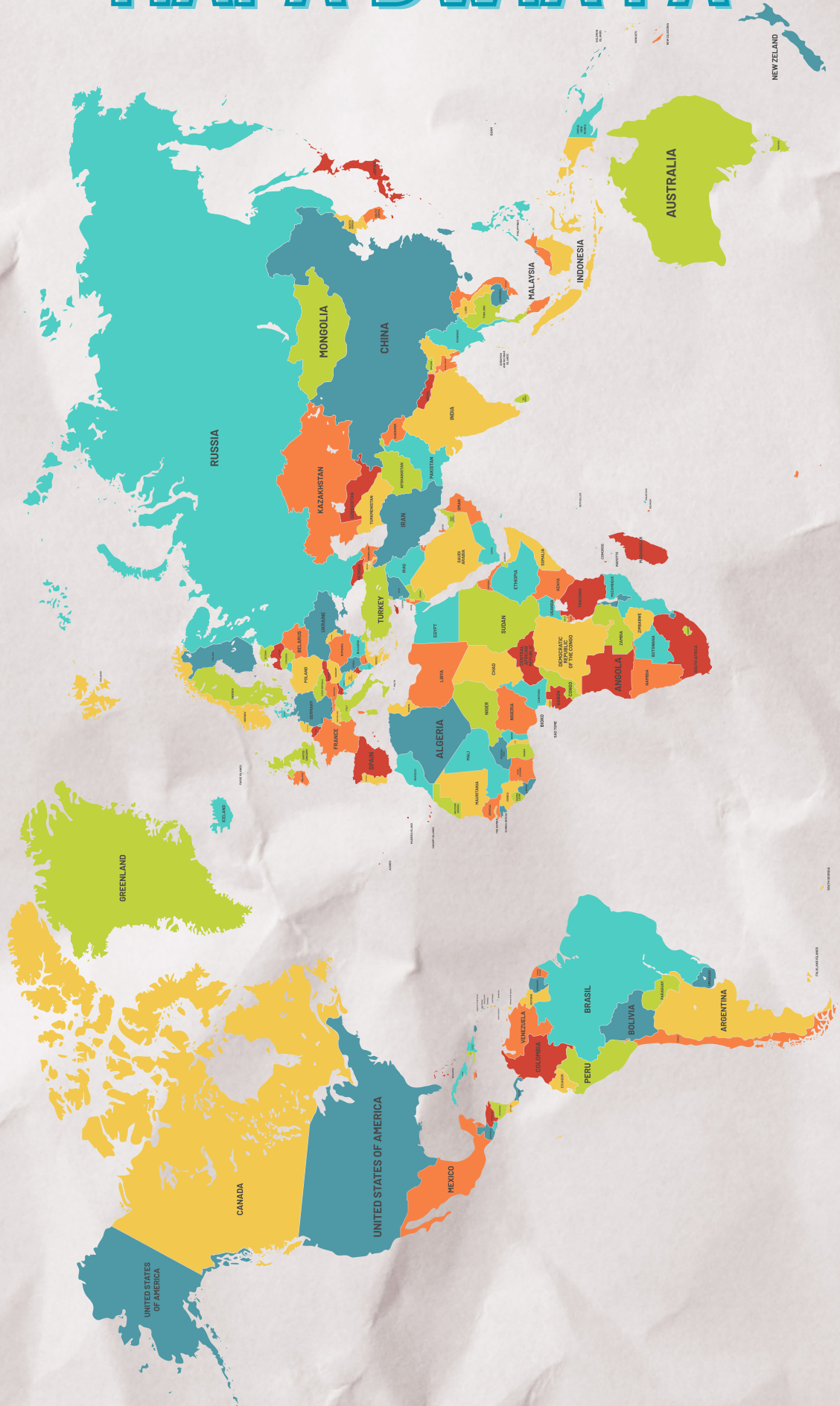
Spódniczka jest już za mała. Dam ją mojej młodszej kuzynce, na pewno się ucieszy (szeroki uśmiech). O nie, za kanapą jest jeszcze śmierdząca skarpetka! (zatykamy nos) Ile tutaj kurzu! Najwyższy czas, by się go pozbyć (masujemy wewnętrzne strony policzków) i odkurzyć ten kolorowy dywan (wydajemy dźwięk szszszsz).

Teraz mój pokój jest piękny (szeroki uśmiech). Za dwie godziny wychodzimy z domu. Muszę jeszcze umyć włosy (myjemy włosy) i zęby (czyścimy językiem zęby). Wreszcie mogę odpocząć. Może pobawię się zabawkami? To jest takie nudne! (ziewanie)

Wczoraj bawiłam się lalkami, które pojechały na wakacje (mówimy pa pa i wysyłamy buziaki). Zbudowałam tort z klocków lego i zdmuchnęłam plastikową świeczkę (dmuchamy świeczkę). Swoimi nowymi kredkami napisałam list do cioci (piszemy językiem w powietrzu) i włożyłam go do kolorowej koperty (zwijamy język w trąbkę). Mam cały pokój zabawek i nie wiem, co z nimi robić! Jest mi bardzo smutno (smutna buźka). Zaraz się popłaczę (udajemy płacz).

Zapakuję zabawki do worka na śmieci, bo nie wiem, jak jeszcze mogłabym się nimi bawić.

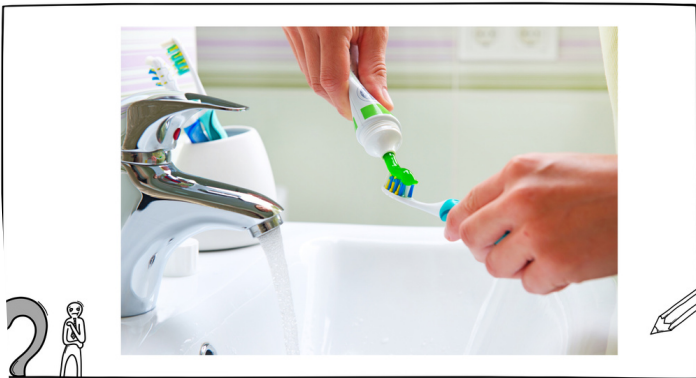
MAPA ŚWIATA

PREZENTACJA

DYPLOM

obrońcy zabawek

dla

.....

.....

Data

Nauczyciel

REDAKCJA: AGNIESZKA TAMBOR

PROJEKT I POMYSŁ: AGNIESZKA TAMBOR

autorki scenariuszy:

Agnieszka Tambor (Polska Półka Filmowa, Uniwersytet Śląski w Katowicach)

Justyna Hanna Budzik (Lekcje o Filmie, Uniwersytet Śląski w Katowicach)

- Marta Burza (Polski Dzisiaj)
- Marta Chrzczanowicz (Filmowe zwierzęta)
- Dominika Ciapa
- Justyna Pilak (Polish Anywhere)

Paulina Stasiak (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Szkoła Języka i Kultury Polskiej)

- Katarzyna Gryniewicz

Magdalena Nowak-Kaczmarek (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Szkoła Języka i Kultury Polskiej)

- Anna Smajdor (Politechnika Śląska)
- Justyna Szlachta-Ignatowicz
- Marika Tylkowska
- Sandra Walecka (Polski na Emigracji)
- Joanna Waszkowska (II Liceum Ogólnokształcące im. Powstańców Śląskich w Mysłowicach, Pałac Młodzieży im prof. A. Kamińskiego w Katowicach)
- dorota kweczlich

Zamysłem działań podejmowanych w projekcie „100 ekofaktów, o których każdy uczący się polskiego mówić powinien” jest realizacja „Celów Zrównoważonej Edukacji Języków Obcych na Rzecz Klimatu”. Pierwszy z nich to budowanie i umacnianie pozytywnego obrazu oraz prestiżu Polski w świecie. Chcemy pokazać „ekologiczną i klimatyczną” pozycję Polski na arenie międzynarodowej. Atrakcyjność gospodarcza i ekonomiczna jest współcześnie bezpośrednio powiązana z zainteresowaniem językiem i kulturą danego kraju. Jeśli Polska chce zachęcić młodych ludzi z innych krajów np. do studiowania (lub podejmowania nauki naszego języka w swoich krajach), musi prezentować się jako kraj nowoczesny i świadomy roli, jaką źródła energii, kryzys klimatyczny czy zrównoważony rozwój odgrywają i odgrywać będą w przyszłości. Drugim celem projektu jest włączenie w ramy nauczania języka polskiego jako obcego treści kluczowych z perspektywy współczesnej edukacji w ogóle. Ujęte z perspektywy teoretycznej idee związane z ekologią trzeba połączyć z nauczaniem słownictwa i struktur z zakresu tej tematyki oraz z propozycjami praktycznego wykorzystania nabytej wiedzy. Nauczanie i uczenie się treści związanych z „ekologią” musi wiązać się z wykorzystaniem wiedzy w projektach społecznych, a także zachęcaniem uczestników do samodzielnego zgłębiania tematów – zwiedzania, poznawania świata i ciągłego zmieniania go na lepsze.

(Na podstawie artykułu: „Ekogłottodydaktyka polonistyczna – potrzeba i prawo XXI wieku”, aut. Agnieszka Tambor)

Projekt „100 ekofaktów, o których każdy uczący się polskiego mówić powinien” jest finansowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w ramach programu Promocja Języka Polskiego

www.polskapolkafilmowa.pl

www.sjikip.us.edu.pl

